

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1939 kl. 5 e. m.

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av väckt motion angående helgdagars fredande för offentliga nöjes- och idrottstillställningar.

I en inom andra kammaren väckt och till dess fjärde tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 352, har herr *Gustafsson* i Lekåsa m. fl. hemställt, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning avseende att åtminstone de större helgdagarna fredas för offentliga nöjes- och idrottstillställningar.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden över motionen från *Yttranden*. domkapitlet i Uppsala och Stockholm samt dessutom berett Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund samt Kungl. Automobilklubben (K. A. K.) tillfälle att inkomma med yttrande.

Domkapitlet i Uppsala hänvisar i sitt yttrande till att förevarande fråga varit föremål för behandling av 1936 års kyrkomöte, i vars skrivelse domkapitlet instämmer, samt till av domkapitlet avgivet yttrande över en i enahanda syfte vid 1935 års riksdag väckt motion. I detta sistnämnda yttrande förordade domkapitlet förbud, med effektiv straffpåföljd vid överträdelse, för anordnande av dans- och andra liknande nöjestillställningar samt teater- och biografföreställningar ävensom idrottstävlingar och dylikt å juldagen, första böndagen, långfredagen och påskdagen.

Domkapitlet i Stockholm anser, att bestämmelser om ökat sabbatsskydd skulle kännas som ett tvång för dem, som stå mer eller mindre främmande för kyrklig åskådning och sed, och därför skulle kunna motverka bestämmelsernas syfte. Nu gällande bestämmelser äro dock föråldrade enligt domkapitlets mening, och en omarbetning synes önskvärd, varjämte exempelvis biografföreställningar borde inrymmas bland de förbjudna föreställningarna. Att låta förbudet avse även nyårsdagen anser domkapitlet opåkallat och att låta det avse böndagarna knappast möjligt eller lämpligt. Domkapitlet anser vidare, att det möter från flera synpunkter betänkligheter att jämställa idrottstävlingar med offentliga nöjestillställningar, särskilt som de stora

idrotts- och skytteorganisationerna i samråd med kyrkliga myndigheter sökt vinna frivilligt beaktande av kyrkliga önskemål. Dock anser domkapitlet, att förbud bör stadgas mot motor- och skyttetävlingar å de stora högtidsdagarna.

Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund hänvisar till av förbundet avgivet yttrande över den år 1935 väckta motionen. Däri framhöll förbundet, att dess överstyrelse år 1933 utfärdat generellt förbud mot offentliga tävlingars hållande å juldagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen och att detta förbud till fullo respekterats av samtliga till förbundet anslutna specialförbund (inalles tjugo stycken). Vidare anförde förbundet, att i skrivelse till special- och distriktsförbunden med skärpa framhållits önskvärdheten av att tävlingar icke anordnas på sådana tider och i sådana former, att söndagens helgd därigenom störes, och främst icke under gudstjänsttid eller före kl. 13. Förbundet avstyrkte motionen och ansåg, att »det förtroendefulla samarbete, som bestått och allt fortfarande består mellan de högsta myndigheterna inom kyrkan och idrotten, är tillfyllest för ordnande av alla frågor i hithörande ärenden».

K. A. K. anser, att de fyra stora helgdagarna böra vara fredade för anordnande av idrotts- och andra tävlingar, men hänvisar till att i Riksidrottsförbundets och Svenska idrottsförbundets statuter finnes bestämmelse om att tävlingar av något slag icke få anordnas på ifrågavarande dagar. Där emot anser K. A. K. icke nyårsdagen och böndagarna vara av den karaktär, att de böra fredas för offentliga nöjes- och idrottstillställningar, och avstyrker i denna del motionen.

Utskottet. Ej heller utskottet anser, att nyårsdagen och böndagarna ha för den stora allmänheten sådan religiös karaktär, att ett förbudande av offentliga nöjestillställningar och idrottstävlingar å dessa dagar kan anses vara motiverat. Ett sådant förbud torde snarast komma att motverka sitt eget syfte.

Beträffande de fyra s. k. stora helgdagarna torde skäl visserligen föreligga att ej å dessa dagar anordna offentliga nöjestillställningar eller idrottstävlingar. För det stora flertalet nöjestillställningar föreligger emellertid redan nu sådant förbud. Vad idrottstävlingar beträffar torde ovannämnda förbunds uppgift vara riktig, att sådana icke utom i rena undantagsfall anordnas på de fyra stora helgdagarna, varför något uttryckligt förbud icke synes erforderligt. Enligt utskottets mening bör det kunna vara möjligt att på frivillighetens väg nå samma syfte även i fråga om motor- och skyttetävlingar, vilket då bör vara att avgjort föredraga framför lagstadgat förbud.

Utskottet anser således icke, att missförhållanden av den art eller omfattning föreligga, att en utredning kan anses påkallad, och då härtill kommer att enligt till utskottet lämnad uppgift förevarande spörsmål kommer att ägnas uppmärksamhet vid den pågående översynen av ordningsstadgan, får utskottet hemställa,

att motionen II: 352 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 mars 1939.

På utskottets vägnar:

KARL MÄLER.

Närvarande: hrr *Mäler, Eriksson* i Frägsta, *Larsson* i Julita, *Johansson* i Mysinge, *Johansson* i Öckerö, *Janson* i Frändesta, fru *Björck*, hrr *Nilsson* i Norrlångträsk, *Jacobson* och *Lundgren**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
